

Askeri, Siyasi ve Sivil Uzman ve Yetkililer İdlib'te Ankara Zirvesi Sonrasında Seçenekleri Tartışıyorlar

Suriye Diyalog Merkezi Türkiye'nin sınır ili olan Hatay'da düzenlediği "Ankara Zirvesi Işığında İdlib'te Devrimci ve Muhalefet Güçlerinin Seçenekleri" başlıklı seminerde bir grup Suriyeli askeri ve politik uzman ve yetkiliyle beraber İdlib ilinde mevcut olan seçenekleri tartıştı.

Seminer, İdlib ilinin siyasi, hizmet ve askeri gerçekliğini gözden geçirdi ve gelecekteki herhangi bir Rus saldırısı karşısında ilin direncinin güçlendirilmesine katkıda bulunacak seçenekleri de barındırdı. Anayasa Komisyonu ilanının saha gerçekliği üzerindeki etkilerini tartışmaya ek olarak, insani durum ile yerinden edilmiş kişilerin durumunu ve insani krizle yüzleşmek için mevcut olan araçları üzerinde duruldu.

Seminere politikacılar, muhalif subaylar ve askeri koordinatörlerin yanı sıra bölgede faaliyet gösteren bazı insani yardım kuruluşlarının yöneticileri de katıldı.

Bu rapor, seminerde aşağıdaki ana başlıklar altında tartışılan en önemli konuları sunmaktadır.

Askeri Durum ve Olası Çözümler

Bir askeri koordinatör görüşünü belirterek potansiyel ve güç farklılığına rağmen, Rusya'nın yaptığı saldırılara direnmenin imkânsız olmadığını vurguladı. Ancak geçen ağustos ayındaki çöküşler kısmen siyasi sebeplerden dolayı olmuştur, çünkü savaşçılar uluslararası pazarlıklara ve ateşkes anlaşmasının yapılabilme olasılığına dikkat etmeye başladı ve bu durum onların savaşa odaklanmalarını engelledi.

Koordinatör, tüm askeri yetkilileri Rusya'nın askeri saldırısını durdurmak ve operasyonlarını mümkün olduğunca engellemek için harekete geçmeye çağırdı; çünkü İdlib'in kaybının, mutlaka Halep kuzey kırsalının ve Afrin'in yıkılması anlamına geleceğini vurguladı.

Koordinatör, Rusya'nın saldırısını yeniden başlatmasını engellemek için mevcut en iyi seçeneklerin birkaç cephenin eşzamanlı açılması; ilki Lazkiye kırsalında, ikincisi İdlib'in güney kırsalında ve üçüncüsü Halep iline yönelik bir cephe olduğunu belirtti. Esed

rejiminin ve Rusya'nın planları alanın durumuna bağlı olduğu ve geniş olmadığı için, birkaç eksenle hareket etmenin planlarını karıştırdığını ve onları engelleyebileceğini belirtti.

Askeri uzman ve muhalif bir subay, Rusya ve Suriye rejiminin saldırılarını tamamlamak ve Türkiye sınırına ulaşmak istedikleri konusunda uyardı. Bu, askeri yetkililerin savaş cephelerinin sistematik olarak güçlendirilmesi üzerinde yoğun bir şekilde çalışılmasını gerektirir, ayrıca HTŞ'nin hassas, kritik bölgeler üzerindeki kontrolünün ve birçok grubun Esed rejimi ile savaşmasının engellemesi durumunda daha çok karmaşıklığa yol açacağına işaret etti.

Uzman, kesimlilikle gerçekleşecek Rus saldırısını geciktirmek için siyasi manevraların yapılması ve saldırı gerçekleştiği halde askeri tedbirlerin alınması gerektiği çağrısında bulundu.

Uzman, İdlib bölgesinde olanların Astana anlaşmasıyla hiçbir ilgisi olmadığını vurguladı; ancak 2018'de Soçi zirvesinden bu yana düzenlenen garantör ülkeler arasındaki bir anlaşmanın sonucudur. Anlaşmalar, İdlib savaşını önlemek için çeşitli kararlar getirdi: uluslararası yolları açmak, aşırılık yanlısı örgütleri feshetmek ve Rusya ile Türkiye arasında ortak devriyelere izin vermek.

Askeri uzman, yeni gruplar oluşturarak ya da ulusal kurtuluş cephesi Savunma Bakanlığı'na katılarak, Suriye geçici hükümetindeki Savunma Bakanlığının ve askeri hiziplerin İdlib'de bir dayanak noktası oluşturmalarını tavsiye etti. Çünkü bu, Rusya'ya karşı politik manevra marjını genişletecektir.¹

HTŞ bahanesiyle başa çıkmak

Katılımcılar, HTŞ'nin Suriye devriminin farklı güçler için iç ve dış ikilemler ortaya koyduğunda anlaştılar, HTŞ ile başa çıkmak için çeşitli fikirler ve görüşler ortaya atıldı. Çok sayıda katılımcı, HTŞ ile ilgilenmenin bölgenin geleceği netleşene kadar ertelenmesi gerektiğini gördü, çünkü öncelik şu anda Rus saldırısını durdurmak.

¹ Seminer, Suriye Geçici Hükümeti Savunma Bakanlığı tarafından Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin (FNL) Suriye Ulusal Ordusuna katılacağı ilanından önce düzenlendi.

Diğer bazı katılımcılar, siyasi sebeplerle ilgili olarak Rusya'nın bahanelerini ortadan kaldırmakla ilgili ve iç sebeplerle ilgili olarak HTŞ'in diğer askeri hiziplerinin çabalarını engelleyen bir engel olması nedeniyle, HTŞ dosyasına bir çözüm bulmanın, İdlib'in direncini arttırdığını anlamışlardır. Çünkü HTŞ tüm finansal kaynakları kontrol eder ve onları mevcut savaşı kazanmak için kullanmıyor. Bununla beraber, Han Şeyhun yakınındaki Til el-Sahra, El-Hubit ve Til el-Nimr eksenlerinden bir dizi anlaşılmaz çekilme gerçekleştirerek Rusya ve Esad'ın güçlerinin ilerlemesine izin verdi.

HTŞ dosyasını çözümlenmeye öncelik veren ekip arasında "cihatçı" gruplar konusunda uzmanlaşmış bir askeri uzman, müzakere yolları, sosyal ve güvenlik yolları ile eşlik edilmesi gerektiğini vurguladı. Çünkü Rusya ve Amerikan arasında idlib'teki tehlikenin "Hurras el-Din" ve "Ensar el-Tevhid" hiziplerin olduğu ve anlaştıkları için HTŞ İŞİDİ ve "El-Kaide" üyesi " Hurras el-Din" fraksiyonu gibi diğer aşırılıkçılarla savaşmasına izin verilmesi gerektiğini söylediler. Ve HTŞ daha önce, içinde bulunduğu bir akım dışında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası zirvelerin kararlarını kabul ettiği gibi bunu kabul edebilir.

HTŞ dosyası üzerinde çalışmadan önce atmosferi hazırlamak gerektiğini İslami gruplarda uzmanlaşmış bir araştırmacı ifade etti.

Onun görüşüne göre, Türkiye'nin denetiminde ve eğitimi altında tutarlı ve sağlam ve hava desteği olmadan harekete geçebilen ve HTŞ dosyasını sonlandırabilen bir merkezi güç oluşturulmasıyla birlikte ılımlı Suriyeli unsurları ulusal oluşumlara entegre etmeye çabalama ve bazı yabancı liderlerle güvenlik konusunda çalışmak gerektiğini söyledi.

Anayasa Komisyonu ve Sahaya Yansımaları

Değerlendirmeler, Anayasa Komisyonun Deklarasyonu konusunda değişkenlik gösterdi. Bir dizi araştırmacı, Rus askeri operasyonlarına hizmet etmek için oluşturulan Astana konferansının sonucu olarak değerlendirdi. Ve Geçtiğimiz günlerde Anayasa Komisyonunda yaşananlar, siyasi çözümü özümseyen ve geçici yönetim komitesi rolünü atlayan Viyana I ve Viyana II konferanslarıyla benzer olduğunu gösteriyor.

Seminerde Anayasa Komisyonunun zaman içinde ulusal bir kurucu meclis ya da Amerika Birleşik Devletleri öncülüğünde uluslararası toplumun baskısı altında Suriye

cumhurbaşkanını seçecek geçici bir yönetim kurumu olacağına dair bir başka görüş ortaya çıktı.

Bu görüşü destekleyenler, İdlib'deki askeri fraksiyonlara Anayasa Komisyonunu reddetmek için baskı yapılmaması ve kuruluşun uluslararası bir karara dayandığı gerekçesiyle onları zorlamamak gerektiğini söylediler.